Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Octavian Dvornic

Dosarul nr. 2r-676/24
(2-23176849-02-2r-28022024)

D E C I Z I E

10 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Dorin Dulghieru și Andrei Cașcaval

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva Gorgos Veronicăi, intervenienți accesorii Gorgos Eudochia și Gorgos Ion, Agenția Servicii Publice, cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vînzare - cumpărare nr. 1-999 din 20 septembrie 2022,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023, prin care s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 11 decembrie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Veronicăi Gorgos, intervenienți accesorii Ion Gorgos, Eudochia Gorgos, Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vînzare - cumpărare nr.1- 999 din 20 septembrie 2022.
2. Concomitent cu cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat asigurarea acţiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****și bunului imobil cu numărul cadastral *****, ca fiind o măsură întemeiată și rațională în raport cu obiectul litigiului, în cazul neaplicării măsurii de asigurare nu poate fi exclusă probabilitatea cauzării unui prejudiciu bugetului public.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023 s-a admis cererea depusă de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat privind asigurarea acţiunii în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva Veronicăi Gorgos, intervenienți accesorii Ion Gorgos, Eudochia Gorgos, Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vînzare - cumpărare nr. 1-999 din 20 septembrie 2022 și s-a pus sechestru asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****și bunului imobil cu numărul cadastral *****.

4. Pentru a da o astfel de soluție instanța de fond, reieșind din înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată precum și pornind de la argumentele invocate de reclamant în susținerea cerinței privind asigurarea acțiunii, fără a se da apreciere fondului acestora, a apreciat ca fiind justificată cererea cu privire la asigurare a acțiunii.

Solicitarea recurentului:

5. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 6 februarie 2024, Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion au declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023, solicitând casarea acesteia și soluționarea problemei prin adoptarea unei soluții de respingere a cererii de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

6. În motivarea recursului, Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion au invocat că încheierea instanței de fond nu este motivată, instanța limitându-se doar la o descriere limitativă a celor invocate în cerere, neținând cont de esența litigiului examinat.
7. Au criticat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare motivată prin faptul că există risc ca eventuala hotărâre judecătorească să nu fie executată, deoarece bunul imobil în litigiu poate fi înstrăinat, menționând că nu s-a luat în considerație faptul că pe rolul instanțelor de judecată se află un litigiu în care a fost contestată decizia nr. 522/4250 din 26 octombrie 2022, în baza căreia a fost fundamentă cererea de chemare în judecată privind declararea nulității actelor juridice.
8. Astfel, au apreciat ca fiind declarativ argumentul intimatei/reclamantei că executarea eventualei hotărâri judecătoreşti va fi imposibilă din cauza înstrăinării de către recurenți a imobilelor, cererea fiind nemotivată şi neprobată, contrar dispoziţiilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.
9. Asupra cererii de recurs, reprezentantul intimatului Serviciul Fiscal de Stat, Moraru Irina a depus referință, reiterând circumstanțele de fapt și de drept invocate în acțiunea depusă, remarcând suplimentar că instanța de fond a emis soluția corectă, fapt pentru care cererea de recurs urmează a fi respinsă.

Termenul de declarare a recursului:

10. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *„încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
11. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
12. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
13. Colegiul civil a constatat că, din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023 recurenților, considerent din care nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care a început să curgă termenul de declarare a recursului.

14. Astfel, recursul declarat de Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion la 6 februarie 2024 se consideră depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

15. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din următoarele motive.
16. În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă *,,recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor".*
17. În baza art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea".*
18. Potrivit art. 174 Cod de procedură civilă *,,la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești".*
19. În temeiul art. 175 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară".*
20. Conform alin. (2) a articolului indicat *,,judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii".*
21. În conformitate cu art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acțiunii".*
22. În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

23. Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.
24. Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter patrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
25. În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temei expres prevăzute de Codul de procedură civilă.
26. Colegiul civil relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
27. Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei, motivele invocate de recurent, Colegiul constată că, instanța de fond corect a reținut starea de fapt și corect a aplicat cadrul legal situației.
28. Colegiul civil notează că prin cererea de chemare în judecată împotriva Gorgos Veronicăi, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat declararea nulității absolute a contractului de vînzare-cumpărare nr. 1-999 din 20 septembrie 2022, prin care bunurile imobile cu nr. cadastral *****, teren pentru construcție, inclusiv nr. *****, casă de locuit individuală, au fost vândute Gorgos Eudochiei.
29. Temei de adresare cu prezenta acțiune a servit faptul că în scopul asigurării stingerii obligației fiscale stabilită prin decizia nr. 522/4250 din 26 octombrie 2022 în privința debitorului Gorgos Veronica în mărime de 4118802,96 lei, a emis Hotărârea nr. 522/52 din 14 septembrie 2022 cu privire la asigurarea stingerii obligaţiei fiscale prin care s-a dispus sechestrarea bunurilor persoanei fizice Gorgos Veronica în valoarea care va fi suficientă pentru asigurarea stingerii obligaţiei fiscale, inclusiv și asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral *****(teren pentru construcţie) și ***** (casă de locuit individuală).
30. A solicitat Agenției Servicii Publice efectuarea înscrierilor corespunzătoare în Registrul Public, însă la 3 octombrie 2022 a fost informată că bunul imobil a fost înstrăinat în temeiul contractului de vînzare-cumpărare nr. 1-999 din 20 septembrie 2022 Gorgos Eudochiei.

31. Solicitând asigurarea acțiunii, Serviciul Fiscal de Stat a indicat pericolul de înstrăinare a bunului, în modul similar descris supra.
32. Colegiul remarcă că pretențiile formulate în prezentul litigiu vizează bunurile imobile cu nr. cadastrale *****și *****, situate în com. Stăuceni, str. Nicolae Sulac 42, asupra cărora, în scopul executării unei obligații fiscale în mărime de 4118802,96 lei, s-a dispus aplicarea sechestrului, însă nu a putut fi executată, deoarece pârâții/recurenții Gorgos Veronica și Gorgos Ion le-au înstrăinat Gorgos Eudochiei prin contractul nr. 1-999 din 20 septembrie 2022, nulitatea căruia se solicită.
33. Prin urmare, în situația din speță se atestă atât probabilitatea cauzării unui prejudiciu Serviciului Fiscal de Stat în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, cât și existența pericolului de înstrăinare succesivă a bunului în continuare.
34. Astfel, Colegiul civil reține că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a admite solicitarea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind aplicarea măsurilor asiguratorii prin punerea sechestrului asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****și bunului imobil cu numărul cadastral *****, or, oportunitatea și necesitatea instituirii măsurilor de asigurare se confirmă prin existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii, manifestat prin pericolul de înstrăinare a bunului imobil litigios.
35. Instanța de fond, adoptând soluția respectivă, a reieșit din obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei, natura pretențiilor formulate, comportamentul pârâtei, și urmare a acestor date, corect a concluzionat asupra existenței unui risc de a nu fi executată eventuala hotărâre. Or, în speță, există un pericol real şi iminent de imposibilitate a executării eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii, din cauza înstrăinării bunului imobil litigios.
36. Astfel, la caz, măsurile de asigurare sunt proporționale, adică ingerințele în drepturile pârâtei sunt echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului, scopul acestora fiind de a conserva o anumită situație legală sau de fapt pentru a proteja drepturile părții interesate.
37. Prin urmare, Colegiul nu va accepta motivele invocate de recurenții Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion cu privire la netemeinicia aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, or, prima instanță a acționat având la bază prevederile legale, a instituit o măsură provizorie, de limitare temporară, urmărind scopul conservării patrimoniului, pentru a asigura executarea eventualei hotărâri judecătorești.
38. De asemenea, argumentele invocate cu privire la faptul că Gorgos Veronica a contestat decizia Serviciului Fiscal nr. 522/4250 din 26 octombrie 2022, nu constituie temei de admitere a cererii de recurs și anulare a încheierii instanței de fond prin care s-au aplicat măsurile de asigurare, deoarece măsurile de asigurare a acţiunii nu privează proprietarul de dreptul de proprietate asupra bunurilor sale, ci doar instituie restricţii privind înstrăinarea acestora altor persoane. Aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii nu perturbă posesia şi deţinerea bunurilor de către proprietar, are un caracter temporar şi are ca scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului.
39. De altfel, admiterea cerinței de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, nu privează partea de dreptul, într-o eventuală respingere a acțiunii, de a solicita reparația prejudiciului cauzat prin măsurile de asigurare a acțiunii, în temeiul art. 182 al Codului de procedură civilă.

40. În cumulul celor expuse, Colegiul reține că, în speță, sunt întrunite exigențele de necesitate și rezonabilitate a măsurilor de asigurare.
41. Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a admite cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.
42. În consecință, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil conchide de a respinge recursul ca neîntemeiat şi de a menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023 prin care s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.
43. În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de recurs declarată de Gorgos Eudochia, Gorgos Veronica și Gorgos Ion.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 decembrie 2023, prin care s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva Veronicăi Gorgos, intervenienți accesorii Ion Gorgos, Eudochia Gorgos, Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vînzare - cumpărare nr. 1-999 din 20 septembrie 2022.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Dorin Dulghieru

Andrei Cașcaval